

ДОКЛАД

**на Постоянната комисия по стопански науки и
управление
за резултатите от извършеното оценяване по процедура
за програмна акредитация на докторска програма
„Организация и управление извън сферата на
материалното производство (интелектуална собственост
в творческите индустрии) от професионално
направление 3.8 „Икономика“ в Университет за
национално и световно стопанство**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА предоставя на Вашето внимание доклад по процедурата за програмна акредитация на докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (интелектуална собственост в творческите индустрии) от професионално направление 3.8 „Икономика“ в Университет за национално и световно стопанство.

Докладът е разработен съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 85, ал. 1 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	04.03.2021 г./ Протокол № 7
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	16.06.2022 г./ Протокол №15
3.	Извършено посещение на ЕГ	По документи
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	07.12.2022 г. /Протокол № 41
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК	11.01.2023/Протокол № 01
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА (отн. становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

1. **Доц. д-р Станислава Панчева Георгиева**, Нов български университет - ръководител ЕГ
2. **Доц. д-р Любка Минчева Илиева**, Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов – член на ЕГ
3. **Ивелина Славова Иванова –Кадери**, докторант в ИУ Варна – член на ЕГ

Наблюдаващ процедурата член на ПК: **проф. д-р Пенка Шишманова**

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Докторската програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (интелектуална собственост в творческите индустрии)” в УНСС е получила програмна акредитация от НАОА през 2015 г. (Протокол № 29/09.12.2015 на ПКЧУ на НАОА) с обща оценка 9.63 (девет цяло и шестдесет и три) и срок на валидност от шест години. С Решение от 22.03.2019 г. (Протокол № 12) на ПКЧУ на НАОА е дадена програмна акредитация на ПНЗ.8 „Икономика“ в УНСС на основание обща оценка 9.90 (девет и деветдесет) и срок на валидност от шест години.

Обучаващо звено на докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (интелектуална собственост в творческите индустрии)” е катедра „Интелектуална собственост и технологичен трансфер“ (ИСТТ), която е структурно звено на „Бизнес факултет“ на ВУ. Катедрата е правопреемник на катедра „Творчески индустрии и интелектуална собственост“, Института по творчески индустрии и бизнес и Института по интелектуална собственост и технологичен трансфер, които са били обучаващи звена по докторската програма в акредитационния период.

В обобщен вид, състоянието на ДП „Организация и управление извън сферата на материалното производство (интелектуална собственост в творческите индустрии)” е представено в следната таблица:

<i>Показатели</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>Общо</i>
1. Обявени места за прием в докторската програма	1	1	1	1	1	1	1	7
2. Приети докторанти – общо, в т. ч.	0	0	2	1	2	2	0	7
редовна форма	0	0	0	0	2	2	0	4
задочна форма	0	0	0	1	0	0	0	1
самостоятелна подготовка	0	0	2	0	0	0	0	2
3. Обучавани докторанти – общо, в т.ч.	5	4	4	3	5	7	7	
редовна форма	3	3	1	0	2	4	4	
задочна форма	1	0	0	1	1	1	1	
самостоятелна подготовка	1	1	3	2	2	2	2	
4. Защитили докторанти	1	2	2	0	0	0	0	5
5. Докторанти, отчислени с право на защита	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Докторанти, отчислени без право на защита	0	1	2	0	0	0	0	3
7. Прекъснали докторанти	0	0	0	0	0	2	0	2
8. Докторанти, продължили академична кариера след успешно защитени дисертационни трудове	0	0	0	0	0	0	0	0

За периода на акредитацията са приети общо 7 докторанти, от които 4 в редовна, 1 в задочна и 2 в самостоятелна форма на обучение. През целия период са обучавани 15 докторанти, като 5 са защитили, 5 са действащи, 2 са прекъснали и 3 са отчислени без право на защита.

При предходната акредитация на ДП, Постоянната комисия по стопански науки и управление при НАОА дава една препоръка:

Препоръка 1. *В рамките на срока за обучение в докторската програма (особено за редовна форма) да се намали времето за осъществяване на образователната програма и за полагането на изпитите от докторантския минимум, за да се осигури повече време за подготовката на дисертационния труд.* Срок: септември, 2017 г.

В изпълнение на направената препоръка през периода октомври 2015 – 2020 г. се активизира работата по насърчаване участието на докторантите в научноизследователската дейност през втората и третата година на реализация на техния индивидуален план с акцент върху работата и подготовката на дисертационен труд, чрез следните мерки: усъвършенстване на разработените в УНСС нормативни документи, регламентиращи т.нар. „жизнен цикъл на докторанта“; организиране на курсове по дисциплините, включени в индивидуалния план на докторанта, от два до три пъти в годината, което оптимизира възможностите за подготовка и явяване на изпит; на катедрено ниво е създадена организация за полагане на изпитите от Блок Б до не по-късно от средата на втората година. В резултат на това е оптимизирано времето за обучение и полагане на изпити от страна на докторантите, както и за подготовка на техните дисертационни трудове.

ПК счита, че препоръката е изпълнена.

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма

1.1.1.

Обучението по ДП „Организация и управление извън сферата на материалното производство (интелектуална собственост в творческите индустрии)” се провежда в съответствие с мисията, визията и стратегическия план за развитие на УНСС, с набелязаните цели и подходи за изграждане и поддържане на Институт по интелектуална собственост и технологичен трансфер (ИИСТТ) като модерно и ефективно звено на УНСС.

При обучението по ДП се спазват изискванията, заложили в националната нормативна база - ЗВО, ППЗВО, ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и др., както и във вътрешните нормативни документи – Правилник за държавните изисквания за приемане и обучение на докторантите, Правилник за дейността на УНСС, Правилник за учебната дейност на УНСС, Правилник за прием на докторанти в УНСС, Правила за учебната дейност в ОНС “Доктор” в УНСС и др. Обучението се осъществява в координирано сътрудничество с международни и европейски структури в областта на интелектуалната собственост като: Световната организация за интелектуална собственост и нейната Академия, Европейското патентно ведомство и Академия, Службата на ЕС за интелектуална собственост (за марки и дизайни) и Академия.

1.1.2.

Обучението на докторантите в ДП се провежда съобразно изградената Система за управление на качеството (СУК), която е в съответствие с международния стандарт ISO 9001:2015. В рамките на тази система е разработена, документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството като част от стратегическото управление на образователната институция в интерес на обществените потребности. Създадени са и функционират Съвет по качеството и Комисии за осигуряване и оценяване на качеството (КООК) на ниво университет и във всеки факултет. На равнище катедра е разписана собствена програма за политиката по качеството, чиито основни цели и задачи са съотносими с общоуниверситетските. През акредитационния период във ВУ са планирани и проведени седем вътрешни одита.

1.1.3.

УНСС има приета и изпълнява политика на устойчиво подобряване на качеството по ПН 3.8 „Икономика“, която отразява връзката между научните изследвания, обучението и преподаването и е съобразена както с националния контекст, в който функционира институцията, така и с избрания стратегически подход.

Катедра ИСТТ има изградена активна взаимовръзка между научните изследвания и обучението по ДП „Организация и управление извън сферата на материалното производство (интелектуална собственост в творческите индустрии)“ и това е резултат от поддържането на високо професионално ниво на преподавателската и научноизследователската дейност на научните ръководители и на самите докторанти. Констатира се пълно съответствие между темите на дисертационните разработки и тематиката на докторската програма.

1.1.4.

През 2011 година в УНСС е приет Етичен кодекс с цел да осигури благоприятни условия за работа и развитие на всеки член на университета на основата на равнопоставеност, отсъствие на дискриминация и уважение към интелектуалната собственост. Контрол в тази насока се осъществява от създадената Комисия за академична етика. Авторството на докторантите по отношение на научните им разработки се гарантира чрез подписването на декларация. От 2018 г. има приет и действащ Правилник за интелектуалната собственост на УНСС, регламентиращ организацията и администрирането на спазването на правата на интелектуална собственост. Извършват се електронни проверки за наличие на съвпадения в творчеството на студентите, докторантите и преподавателите от УНСС с вече публикувани произведения чрез специализиран софтуерен продукт StrikePlagiarism.com, предоставен от МОН на всички ВУ в страната. През анализирания период няма подадени сигнали и не са установени случаи на плагиатство или за неспазване на правата на интелектуалната собственост от докторанти и преподаватели от обучаващата катедра.

Изводи на ПК по изпълнение на Стандарт 1:

По 1.1.1. Обучението в ДП „Организация и управление извън сферата на материалното производство (интелектуална собственост в творческите индустрии)“ се осъществява съобразно основната мисия, цели, задачи и приоритети на университета. То е в съответствие с действащото национално законодателство и с вътрешните нормативни документи на ВУ.

По 1.1.2. В УНСС има официално приета и публично оповестена политика за осигуряване на качеството. Създадени са и функционират вътрешни структури за поддържане на качеството. През акредитационния период са планирани и проведени седем вътрешни одита.

По 1.1.3. Във ВУ, респ. в обучаващото звено, е изградена и се прилага политика за осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания и обучението в ДП. Това ясно

се вижда от темите на дисертационните разработки, които напълно съответстват на тематиката на ДП.

По 1.1.4. В УНСС е приет Етичен кодекс, в който са залегнали основните принципи за академична почтеност. В рамките на акредитирания период не са констатирани нарушения на академичната етика и не са установени опити за плагиатство на преподаватели и докторанти от ДП.

СТАНДАРТ 2 РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни.

2.1.1.

Катедра ИСТТ непрекъснато усъвършенства образователните си програми и изследователските направления, ползвайки ценния опит на специализираните в областта на интелектуалната собственост академии и институции: Академия на СОИС, Академия на ЕПВ, Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост и други. Обучаващото звено следва приоритетните области на образователни програми и научни изследвания на УНСС, като поставя в центъра на своето внимание създаване на предложения за образователния пазар на България и Източна Европа, акцентирайки върху интелектуалния труд, неговите резултати и значимостта им за осигуряване на ресурс за конкурентоспособна политика и творческа икономика в цялост. В този аспект са и очакваните резултати от обучението по ДП.

2.1.2.

ВУ осъществява своевременно актуализиране на вътрешните нормативни актове, регламентиращи обучението в докторантура, в посока на съответствие с изискванията на националните документи. В тази връзка е разработена и оперативна процедура за одобряване, наблюдаване и обновяване на учебните планове и програми в УНСС, към която се придържа и обучаващото звено. Подробният преглед на документацията, касаеща обучението в ДП, установи, че разпределението на дейностите е направено в утвърдения учебен план. Според информация на катедра ИСТТ, изготвянето и актуализирането на учебната документация на ДП се осъществява със съдействието на представители на практиката и докторанти, но не са представени конкретни данни за тяхното участие в тези процеси.

2.1.3.

Учебната документация на ДП включва: квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми по дисциплините в Блок А и Блок Б, изпитни програми. Учебната документация съдържа ясно изразени очаквани резултати от обучението, включващи конкретно формулирани знания и умения. Учебният план на ДП се разработва по стандарт на УНСС и се приема на заседание на катедра ИСТТ и на Бизнес факултета, след което се внася за обсъждане и приемане от АС на УНСС. Планът включва три раздела, а минималният общ брой кредити е 190, в т.ч. 60 кредита за обучение по 6 дисциплини, 30 кредита за научни публикации и 100 кредита за защитен дисертационен труд. Всички посочени активности и кредити се отнасят и за индивидуалния план на докторантите, където разпределението е по години за целия период на обучението. В индивидуалните планове на

докторантите се включват още: проучвателна, експериментална, лабораторна или друга изследователска работа; провеждане на учебни занятия и др.

2.1.4.

Катедра ИСТТ поддържа традиционно добри контакти с институции, неправителствени организации и бизнеса в областта на интелектуалната собственост, творческите индустрии и технологичния трансфер. Това се основава на утвърдената позиция на катедрата на българския образователен пазар и на професионалното поле на интелектуалната собственост и творческите индустрии. При разработването на докторската програма се отчита мнението на потенциални работодатели, както и резултатите от национални и международни проучвания относно развитието на науката и пазара на труда.

2.1.5.

Докторската програма е съвместима със сходни докторски програми на други висши училища в България, ЕС и извън ЕС. Тази съвместимост дава възможност на докторантите да осъществят мобилност в страната и в чужбина за целите на обучението и научноизследователската им дейност. Чрез сътрудничеството си с други университети преподавателите и докторантите от състава на катедрата имат възможност да участват в различни проекти, форуми и инициативи, на които да представят достигнатите научни резултати, а докторантите – и да изпълнят част от дейностите, планирани в индивидуалните им учебни планове. Независимо от това, през периода 2016-2022 г. не е реализирана входяща и изходяща докторантска мобилност.

2.1.6

В институцията са разработени специфични процедури за наблюдение, контрол и оценка на състоянието на документацията, свързана с докторските програми. След утвърждаването на учебната документация от съответните колективни органи, същата е на разположение при административния секретар на катедра ИСТТ и подлежи на ежегоден преглед от академичния състав. С приемането на всеки докторант за обучение по докторската програма се извършва преглед на цялата учебна документация. При промени в нормативната уредба или в СУК на УНСС, обучаващото звено предприема необходимите действия по своевременна актуализация на учебната документация на докторската програма.

Изводи на ПК по изпълнение на Стандарт 2:

По 2.1.1. Обучението в ДП съответства на съвременните постижения в областта на интелектуалната собственост, творческите индустрии и технологичния трансфер. Учебната документация съдържа ясно изразени очаквани резултати от обучението.

По 2.1.2. Учебната документация по ДП е разработена съобразно приетите стандарти на ВУ и се анализира и актуализира периодично. Разпределението на дейностите по ДП е направено в учебния план. Няма данни за брой докторанти и представители на бизнеса, участвали при изготвянето на учебната документация.

По 2.1.3. Представен е пълен комплект на учебната документация по ДП, който включва: учебен план, квалификационна характеристика и учебни програми по дисциплините. Правилата и изискванията в тях са представени ясно и точно, което задава устойчиви цели и задачи на образователната и научната дейност по ДП.

По 2.1.4. При разработването, одобрението и прилагането на учебната документация по ДП се отчитат резултатите от направени проучвания относно развитието на науката и пазара на труда. Обучаващото звено поддържа ползотворни контакти с представители на практиката

в областта на интелектуалната собственост, творческите индустрии и технологичния трансфер.

По 2.1.5. ДП е съвместима с докторски програми в други ВУ в България и чужбина и има създадени условия и предпоставки за осъществяване на мобилности. През периода 2016-2022 г. не са реализирани входящи и изходящи мобилности на докторанти.

По 2.1.6. В УНСС има разработени и функциониращи процедури за наблюдение, контрол и оценка на документацията по докторските програми и тези процедури коректно се прилагат и за разглежданата ДП.

СТАНДАРТ 3 ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ СТУДЕНТИТЕ

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

3.1.1.

Подготовката на докторантите в ДП се реализира чрез съвременни образователни форми. Обучението е обвързано с научноизследователска и експертна дейност в Центъра по интелектуална собственост към УНСС. Докторантите биват включвани в експериментални изследвания и им се осигурява възможност за посещения и участия в обучителни курсове, семинари и научни форуми. В целия процес на обучение се използват съвременни методи, в т.ч. възлагане на индивидуални задания, включване в обучителния процес на катедра ИСТТ, разработване на съвместни проучвания и колективни научни разработки и др. Това гарантира висока ангажираност на докторантите както в процеса на тяхното обучение, така и при провеждането на научни изследвания и разработване на дисертационния труд. Успоредно с това се насърчава и публикационната им дейност.

3.1.2.

Обучението на докторантите се осъществява чрез индивидуални и колективни форми в съответствие с действащите в УНСС стандарти. Тук се отнасят обученията в курсовете по дисциплини от блок А и блок Б, в учебните програми на някои от дисциплините има заложено разработване на индивидуално задание, предвижда се индивидуална експериментална и изследователска дейност, подпомагане на учебната работа чрез ръководство при разработване на курсови работи и магистърски тези. Изпитите по индивидуалните планове на докторантите се полагат пред комисия, в чийто състав се включва и научния ръководител, който има задължението да контролира и цялостното изпълнение на дейностите по индивидуалния план и спазването на поставените срокове.

3.1.3.

През периода на своето обучение докторантите изпълняват дейностите от индивидуалния си учебен план, като се отчитат периодично пред научния ръководител и пред катедрения съвет. Контролът върху цялостното изпълнение на дейностите се извършва веднъж годишно по време на годишните атестации през м. април. Редовните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие, като представят отчет за изпълнението на индивидуалния си учебен план, изготвен по единен за УНСС образец. Въз основа на постигнатите през отчетния период резултати, научният ръководител може да предложи актуализация на индивидуалния план или да направи препоръки за по-нататъшното

развитие на докторантурата. Допълнително, като част от индивидуалния учебен план на докторантите, е заложен текущ контрол при подготовката на дисертационния труд. В периода 2016-2022 при проведените атестационни процедури са получени 68 положителни тримесечни оценки и 34 положителни и 3 отрицателни годишни оценки.

3.1.4.

Оценяването на постиженията на докторантите в УНСС се осъществява в три аспекта: първо, посоченото по-горе атестиране в края на всяка академична година чрез отчет за извършените дейности съобразно индивидуалния план и писмено становище на научния ръководител; второ, полагане на докторантските изпити по учебен план на научната специалност, за всеки от които има изготвена учебна програма, включваща форма на провеждане, начин на оценяване и др.; трето, провеждане на обсъждане на представения дисертационен труд, чиято положителна оценка гарантира готовност за защита.

3.1.5.

В УНСС съществуват правила за подаване и разглеждане на жалби от докторанти, които са аналогични с тези на обучаваните студенти в ОКС Бакалавър и ОКС Магистър. В тази връзка са създадени и функционират специализирани органи: Комисия по академична етика, омбудсман на УНСС, Студентски съвет и др. Съществуват ясни и публично достъпни за докторантите правила, по които могат да подават жалби. За периода на акредитация няма постъпили жалби от докторанти на катедра ИСТТ.

Изводи на ПК по изпълнение на Стандарт 3:

По 3.1.1. Обучението на докторанти в ДП се провежда чрез съвременни образователни форми и методи, като се полагат усилия да се използват научните постижения по докторската програма.

По 3.1.2. Обучението на докторантите се осъществява чрез индивидуални и колективни образователни форми, съобразно стандартите на УНСС. Изпълнението на дейностите, заложи в индивидуалния план, се контролира и подпомага от научния ръководител.

По 3.1.3. Докторантите изпълняват всички основни етапи в подготовка на дисертационния си труд съгласно индивидуалните си планове, като периодично докладват резултатите от изследователската си дейност. Резултатите от проведените атестационни процедури на докторанти от ДП за периода 2016-2022 г. са преобладаващо положителни.

По 3.1.4. В УНСС се използват съвременни и публично оповестени методи за последователно и справедливо оценяване на постиженията на докторантите. Оценяването е релевантно на прилаганите методи на обучение и е базирано на въведената ECTS система.

По 3.1.5. В УНСС функционират официални правила и процедури за разглеждане на жалби от студенти и докторанти. Създадени са и специализирани органи в тази насока. През акредитационния период няма постъпили жалби от докторанти от ДП.

СТАНДАРТ 4 ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И ДИПЛОМИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.

4.1.1.

В УНСС и катедра ИСТТ е създадена вътрешна нормативна уредба, процедури и практики по прием, обучение, получавана квалификация и дипломиране на докторанти в ДП, обхващащи всички етапи на жизнения цикъл на докторанта. Съгласно публикуваната на официалния сайт на УНСС нормативна уредба, катедра ИСТТ осъществява последователно процедурите по прием, развитие, научноизследователска работа, учебно-методическа и педагогическа дейност, признаване на срокове на обучение в други ВУ, защита и дипломиране на докторанта.

4.1.2.

В катедра ИСТТ е създадена благоприятна среда за научноизследователска дейност на докторантите. Разписани са правила и са осигурени възможности за включването им в проектни дейности под ръководството на хабилитирани преподаватели. В периода 2016-2022 г. се отчитат 13 участия на докторанти в проекти, в т.ч. 8 във вътрешни проекти, 3 участия в национални и 2 участия в международни проекти. Проектната активност на докторантите е през втората половина на разглеждания период. Относителният дял на докторантите, участвали в изследователски проекти от общия брой на докторантите, е сравнително висок – 44% през 2020 г. и 57,14% през 2021 г.

4.1.3.

На докторантите от ДП са осигурени благоприятни възможности за мобилност. Информирането и ориентирането на обучаемите за мобилността се осъществява от Университетския център за мобилност на студенти и преподаватели (УЦМСП). На сайта детайлно са представени възможностите на програмата "Еразъм+", по която има сключени двустранни споразумения между УНСС и университети от почти всички европейски държави. Независимо от това, през периода 2016-2022 г. не е осъществена мобилност. За същия период са отчетени 9 участия на докторанти от ДП в научни форуми, като 6 са в страната и 3 – в чужбина. Относителният дял на докторантите, участвали в научни форуми от общия брой на докторантите, е средно под 30%, което представлява сравнително слаба активност.

4.1.4.

В УНСС е създадена административна система за регистриране на хода на докторантурата, която включва: условия, срокове, документи, такси, акредитирани докторски програми, конкурсни изпити, изпитни програми, условия за прием в различните форми на докторантура. В катедра ИСТТ съществува система за набиране и систематизиране на информация и поддържане на академични и професионални контакти със защитили докторанти, като последните биват канени за участие в проекти, научни форуми и експертни групи.

За периода 2016-2022 г. са приети общо 7 докторанти, от които 4 в РФО, 1 в ЗФО и 2 в самостоятелна форма на обучение. През целия период са обучавани 15 докторанти, като 5 са защитили, 5 са действащи, 2 са прекъснали и 3 са отчислени без право на защита.

Изводи на ПК по изпълнение на Стандарт 4:

По 4.1.1. Създадената вътрешна нормативна уредба, процедури и практики по прием, обучение, получавана квалификация и дипломиране обхващат всички етапи на жизнения цикъл на докторанта. Процесът се документира съгласно правилата на УНСС.

По 4.1.2. В УНСС съществува официално приет ред за включване на докторантите в изследователската дейност. През акредитационния период се отчитат 13 участия на докторанти в проекти, като 3 от тях са в национални и 2 – в международни проекти. Участията са неравномерно разпределени във времето, а относителният дял на докторантите е сравнително висок.

По 4.1.3. В УНСС са осигурени необходимите условия за докторантска мобилност. Независимо от това за разглеждания период не е реализирана мобилност. Отчетени са 9 участия на докторанти в научни форуми, но относителният дял на участвалите докторанти е относително нисък.

По 4.1.4. В УНСС е изградена и функционира система за регистриране хода на докторантурата, периодично събиране на информация за реализацията на завършилите докторанти и включването им в академични инициативи на катедра ИСТТ. В периода 2016-2022 г. са обучавани общо 15 докторанти, от които 7 са новоприетите.

СТАНДАРТ 5 ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.

5.1.1

УНСС прилага политика, насочена към създаване и поддържане на качествен преподавателския състав. Тя е в съответствие с изискванията на действащата нормативна уредба в страната и във ВУ. През акредитационния период в катедра ИСТТ работят общо 14 преподаватели, от които 5 хабилитирани и 9 нехабилитирани. Всички са с квалификация по ПН 3.8 Икономика. Към учебната 2022/2023 г. поради пенсиониране и напускане на част от хабилитираните членове, катедрата остава с 11 преподаватели. Понастоящем обучаващото звено разполага с 2-ма хабилитирани преподаватели на основен трудов договор – 1 професор и 1 доцент, чиято квалификация е в областта на ДП. Броят на нехабилитираните преподаватели се запазва. Всички притежават ОНС „доктор”, като 3-ма главни асистенти и 3-ма асистенти са на първи основен трудов договор, а останалите 3-ма асистенти са на втори договор. Средната възраст на академичния състав е 43 години, което осигурява приемственост при обучението на студентите и докторантите. Предвид обучаващите се към момента на проверката докторанти, се установява сравнително равномерно разпределение на научното ръководство. Хабилитираните преподаватели, ръководещи докторантите, имат регистрация в НАЦИД. На базата на представената информация се установява, че катедра ИСТТ притежава потенциала да увеличи броя на хабилитираните си лица.

5.1.2

През периода 2016-2022г. преподавателите от обучаващата катедра имат добра научноизследователска и публикационна дейност. Те имат 77 участия в научни проекти, от които 38 във вътрешни, 28 в национални и 11 в международни проекти. За същия период са отчетени 110 участия в научни форуми, като преобладават тези в страната - 84 бр., а в чужбина са 26 бр.

От предоставените от катедрата данни става ясно, че преподавателите са реализирали общо 125 публикации, от които 84 в страната (в т.ч. 13 учебници и учебни помагала) и 41 в чужбина. В общия брой публикации преобладават статиите и докладите. Публикационната активност е сравнително равномерна във времето. От отчетените без учебниците и учебните

помагала 112 публикации 51 са в реферирани и индексирани научни издания (45,5%), а 13 са в научни издания с импакт фактор/импакт ранг (11,6%). От приложения списък се вижда, че някои от публикациите в издания с импакт фактор/импакт ранг не са по тематиката на ДП. През периода 2016-2022г. са забелязани 104 цитата на преподавателите от катедрата, в т.ч. 14 в издания с импакт фактор и импакт ранг (в SCOPUS и Web of Science). Наблюдава се нарастване на общата цитируемост на преподавателите до 2020 г., след което тя спада.

Представените данни за публикациите и цитиранията на преподавателите не са разделени между разглежданата в настоящия доклад докторска програма и ДП „Икономика и управление” (интелектуална собственост по отрасли) – и двете водени от катедра ИСТТ. Според специално поисканото мнение на обучаващото звено, причината е, че „публикациите на академичния състав като изследователско поле нямат ограничителни линии по условното разделение на системата „Интелектуална собственост“ на художествена и индустриална собственост, както и придобитите в годините научни степени и академични длъжности“.

За разглеждания период изходящата мобилност на преподавателите от катедрата е представена от 5 бр. мобилности, като една е по програма Еразъм + с цел преподаване и 4 са по други международни споразумения отново с цел преподаване. Входяща мобилност не е реализирана.

5.1.3.

Преподавателите от обучаващата катедра имат успешни изяви по специалността на ДП. Те участват в редакционни колегии и научни журита, осъществяват ръководна и/или експертна дейност по редица научни проекти. Академичният състав поддържа висока активност в експертната и консултантската дейности в областта на интелектуалната собственост.

5.2. Научноизследователска дейност на академичния състав и участие на студентите и докторантите

5.2.1.

През периода 2016-2022 г. хабилитираните преподаватели на катедра ИСТТ с квалификация по ДП са 5. Те са реализирали общо 84 публикации, от които 12 в издания с импакт фактор/импакт ранг и 72 в издания без импакт фактор/импакт ранг. Цитиранията им в издания с импакт ранг/импакт фактор възлизат на 8 броя. Хабилитираните лица са взели участие в 15 проекта, сред които преобладават вътрешноинституционалните – 60% (9 участия). В национални и международни проекти има отчетени по 3 участия на хабилитирани лица от катедрата.

Табл.1. Научноизследователска дейност на хабилитираните преподаватели в докторската програма за периода на акредитация

Преподаватели, бр.	Публикации, бр.	Цитирания в издания с	Участия в научни проекти, бр.
--------------------	-----------------	--------------------------	-------------------------------

	В издания с импакт фактор или импакт ранг	В издания <u>без</u> импакт фактор или импакт ранг	Общо	импакт фактор или импакт ранг, бр.	Национални	Международни	Вътрешно-институционални	Общо
Хабилитирани преподаватели с квалификация по ДП-5	12	72	84	8	3	3	9	15

5.2.2

През периода 2016-2022 г. докторантите в ДП реализират общо 17 публикации, от които 1 е в издание с импакт фактор/импакт ранг. Докторантите участват предимно във вътрешноинституционални проекти – 8 бр. (61,5% от всички проекти). Преобладават участията на докторантите в научни форуми в страната – 6 бр. (67%), спрямо тези в чужбина – 3. Относителният дял на участията в национални и вътрешноинституционални научни форуми е два пъти по-висок спрямо участията в международни форуми.

Табл.2 Научноизследователска дейност на докторантите в докторската програма за периода на акредитация

Обучавани докторанти, бр.	Публикации, бр.			Участия в научни проекти, бр.			Участия в научни форуми, бр.		
	В издания с импакт фактор или импакт ранг	В издания <u>без</u> импакт фактор или импакт ранг	Общо	Национални	Международни	Вътрешно-институционални	Национални	Международни	Вътрешно-институционални
15	1	16	17	3	2	8	2	3	4

Изводи на ПК по изпълнение на Стандарт 5:

По 5.1.1. През периода 2016-2022 г. катедра ИСТТ разполага с 14 преподаватели в ПН 3.8 Икономика, от които 5 хабилитирани и 9 нехабилитирани. През учебната 2022/2023 г. броят на преподавателите намалява на 11, в т.ч. 2 хабилитирани на първи ОТД. Налице е небалансирана структура на преподавателския състав на катедрата. Преобладаващият брой на нехабилитираните преподаватели създава предпоставки за увеличаване на хабилитирания състав на катедрата.

По 5.1.2. Преподавателите от катедра ИСТТ имат добра научноизследователска и публикационна дейност. Повечето от публикациите са в страната. От всички научни публикации 12% са в издания с импакт фактор/импакт ранг, както и 13% от цитиранията на преподавателите от научното звено. Не се установява ясна диференциация на публикациите в двете ДП, водени от катедрата. Не е реализирана входяща мобилност.

По 5.1.3. Академичният състав на катедра ИСТТ има успешни изяви по специалността на ДП. Те са представени чрез участия в редколегии, научни журита, експертна и консултантска дейност и др.

По 5.2.1. Научноизследователската и публикационната активност на хабилитираните преподаватели е сравнително висока. Реализирани са участия в научни проекти, сред които преобладават вътрешноинституционалните. Публикувани са достатъчен брой научни разработки, в т.ч. в издания с импакт фактор/импакт ранг. Повечето публикации на хабилитираните преподаватели са свързани с тематиката на ДП.

По 5.2.2. Докторантите извършват научноизследователска дейност в областта на ДП. Техните публикации са основно в издания без импакт фактор/импакт ранг. Преобладава участието им във вътрешноинституционални проекти. Докторантите участват предимно в научни форуми в страната.

СТАНДАРТ 6 УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности

6.1.1.

Докторантите от катедра ИСТТ имат възможност да използват богатата материално-техническа и информационно-компютърна база на УНСС. Тя включва учебен корпус с 88 учебни зали и 711 места, 7 компютърни зали с 88 работни места, 16 учебно-методични кабинети и компютърни зали към катедрите с 232 места. Изграден е нов учебен корпус с 4 учебни аули с 1000 места, 12 учебни зали с 240 места, 19 кабинета за преподавателите и два Тестови центъра с 500 оборудвани с компютри места. УНСС разполага и с две конферентни зали, оборудвани с модерна техника за провеждане на престижни академични национални и международни събития.

Библиотеката на УНСС, разположена на площ от 2 500 кв. м., притежава над 500 000 тома литература. Тя разполага със зала, в която е осигурен свободен достъп до научната и друга литература. Има три читални зали със 180 седящи читателски места и две зали със 100 компютъра за безплатен достъп до електронните ресурси на библиотеката, интернет и e-mail сървъра на университета. В услуга на читателите са и ксерокс, скенер, както и специализирано работно място за незрящи /персонален компютър, скенер и принтер/.

Докторантите от ДП преференциално използват материалната база на Института по „Интелектуална собственост и технологичен трансфер“ за учебна и научно-изследователска дейност. Тя включва 2 кабинета, оборудвани с компютри с интернет и интранет връзка, мултимедия и 3 работни станции. Допълнително академичният състав на института и докторантите разполагат с 2 модерни зали в Центъра по интелектуална собственост, подходящи както за учебен процес, така и за научноизследователска работа.

6.1.2.

Провеждането на практики и други творчески дейности в УНСС се осъществява със съдействието на 2 звена: Междууниверситетски център за развитие на кариерата (МЦРК) и Специализирано звено за практическо обучение в рамките на МЦРК. Центърът е и звено на европейската информационна мрежа Eurodesk. Той подпомага подобряването на качеството на обучението чрез предоставяне на възможности за придобиване на практически опит и

усъвършенстване на практически умения на докторантите. Обучаващото звено има сключени редица споразумения за сътрудничество, както с други академични организации, така и с множество представители на бизнеса в областта на интелектуалната собственост и технологичния трансфер. Допълнителна възможност за провеждането на практики и изследователски дейности, необходими за подготовката на дисертационните трудове, дава програмата „Еразъм+“.

6.1.3.

През периода на акредитация в библиотеката на УНСС се създадени условия за ефективно използване на електронните бази данни EBSCO, PROQUEST, ScienceDirect, ISI WEB OF KNOWLEDGE, SCOPUS. Библиотеката разполага и със специализирани периодични издания в областта на интелектуалната собственост на различни езици. Чрез вътрешния и международния книгообмен, докторантите могат да ползват библиотечните фондове и на други научни и образователни организации в страната и в чужбина. Към библиотеката функционира Информационен център с литература по проблемите на интелектуалната собственост. В основата на информационния фонд е дарение на СОИС, включващо над 400 заглавия. ИИСТТ притежава собствен информационен фонд с над 300 тома специализирана литература по интелектуална собственост. Той има изградена система за академичен обмен на информация и координиране на дейностите в областта на интелектуалната собственост.

6.1.4.

През периода на оценяване в университета, и в частност в катедрата, са намерили приложение разнообразни форми за включване на обучаемите в научноизследователски дейности: участия в научни колективи на съответните звена в УНСС; участия в изследователски екипи на външни организации; участие в изследователски проекти, инициирани от организации на студенти и докторанти; индивидуално разработване на изследователски проекти от докторанти. Резултатите от научните изследвания на докторантите се представят главно на конференции, организирани от УНСС, участието, в които е безплатно за докторанти към университета.

Публикационната активност на докторантите за периода включва 17 публикации, които са преобладаващо в страната (15 бр.). В структурно отношение се установяват 1 студия, 8 статии, и 8 доклада. Три от публикациите са в реферирани и индексирани издания, а една е в издание с импакт фактор/импакт ранг. Отчита се една съвместна публикация с преподаватели от обучаващото звено.

Изводи на ПК по изпълнение на Стандарт 6:

По 6.1.1. УНСС разполага с много добра материално-техническа база за подготовка и за изследователска дейност на докторантите. Обучаваните в ДП използват също и базата на ИИСТТ и ЦИС, където са на разположение още 2 кабинета и 2 модерно оборудвани зали за учебна и изследователска работа.

По 6.1.2. В УНСС са осигурени условия за провеждане на творчески командировки, практики и др. дейности, необходими за подготовката на дисертационните трудове на докторантите от ДП чрез дейността на специализирани звена, сключените споразумения за сътрудничество със структури в областта на интелектуалната собственост, възможностите на програма Еразъм+ и др.

По 6.1.3. УНСС създава благоприятни условия за работа на докторантите и чрез осигурен достъп до актуални научни издания и бази данни. ВУ разполага и предоставя на обучаемите специализирана литература в областта на ДП.

По 6.1.4. ВУ, катедра ИСТТ и ИИСТТ стимулират научноизследователската дейност на докторантите от ДП и им осигуряват възможности за публикуване на техните научни разработки. Публикационната активност на докторантите за периода е представена от 17 публикации.

СТАНДАРТ 7 УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите

7.1.1.

В УНСС има изградени работещи практики по събиране и анализиране на информация за качеството на обучение на докторантите, в т.ч. наличните ресурси, и професионалната им реализация. ИСТТ е част от реализираната университетска система за управление на съдържанието, чрез която се управляват взаимосвързани инфраструктурни уеб-сайтове, имащи различна информационна функционалност. Ефективно се изпълняват дейностите по акумулиране на бази данни, клъстеризация, анализ и извеждане на резултати за дейността на вътрешните структури относно прилагането на политиката за осигуряване на качеството. Голяма част от събраната информация е на база на получената обратна връзка за развитието, успеваемостта и удовлетвореността на докторантите от качеството на обучението си. Ръководството на катедрата активно търси личното мнение на обучаемите и на работодателите с цел да събере информация за евентуални пропуски или предложения за усъвършенстване на ДП. Проследява се и кариерното развитие на докторантите, като информация за това се представя както в сайта на катедра ИСТТ, така и чрез седмичния бюлетин "IP News".

7.1.2

Събирането на информация за качеството на обучението и необходимостта от промяна се осъществява посредством провеждане на регулярни проучвания на очакванията, нагласите и препоръките на заинтересованите лица. Проучванията на мнението на докторантите се извършват чрез анкетни карти и чрез комуникация в социалните мрежи. Правят се анкетни проучвания и сред работодателите. Резултатите се обсъждат на катедрен съвет и се вземат предвид при актуализирането на ДП. Друг начин за обратна връзка относно качеството на обучение са периодично провежданите научни събития (кръгли маси, конференции, тематични срещи), информацията за които се оповестява на главния сайт на УНСС и на подсайта на катедрата.

Изводи на ПК по изпълнение на Стандарт 7:

По 7.1.1. УНСС има собствена система за управление на информацията и съдържанието. Тя функционира ефективно и е надежден инструмент за събиране и анализ на информация, вкл. и за състоянието и развитието на ДП.

По 7.1.2. УНСС извършва регулярни проучвания на нагласите и очакванията на докторанти и работодатели относно качеството на обучението. Получените данни се обсъждат и при

необходимост се вземат решения за промени и подобрения на ДП. Решенията се популяризират по традиционни и иновативни комуникационни канали.

СТАНДАРТ 8 ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Критерий 8.1. Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти

8.1.1.

УНСС разполага с добре разработен двуезичен уеб-сайт, чието съдържание се администрира непрекъснато от уеб-сайт администратор. За докторантите са предвидени две подменюта - раздели „Прием“ и „Обучение“. Там се публикува информация за актуални конкурси за прием, административни процедури, образци за учебна документация, актуални курсове на обучение на докторанти, текущи изпити, процедура за защита на дисертационни трудове и пр.

В меню „Наука“ на главния сайт на УНСС е предоставена информация за структурата, функциите и целите на научноизследователската дейност на ВУ, която касае и обучаваните докторанти. Предоставени са линкове към подсайтовете на научните институти на УНСС. Публично са оповестени проекти по различни оперативни програми и други проекти. В подкрепа на изследователската работа на докторантите е предоставена и информация за периодичните научни издания на УНСС.

ПК установи, че сайтът на специализираното звено на УНСС – ИИСТТ е с много добро позициониране в социалните мрежи, което го доближава до докторантите, премахвайки бариерите пред общуването и акумулирайки повече информация за своите потребители.

8.1.2

В меню „Международна дейност“, подменю „Мобилност“, докторантите могат да се запознаят с възможностите, които предоставя програма „Еразъм+“. Там детайлно е описана процедурата по подбор, реализиране и отчитане на мобилностите, както и необходимите документи за кандидатстване. УНСС има сключени договори за мобилност с университети от 33 страни, като само по програма Еразъм+ са сключени над 240 договора. Успешно е внедрена и виртуалната мобилност, за чието провеждане не се предвижда финансиране, поради липса на физически разходи. Специално действащият Университетски център мобилност на студенти и преподаватели (УЦМСП) е на разположение на всички докторанти, които проявяват интерес към тази възможност.

8.1.3.

Докторантите на катедра ИСТТ представят публично постиженията от научните си проекти чрез всички средства на дигиталните канали на УНСС: профилите на ВУ, на катедрата и на ИИСТТ, в социалните мрежи Facebook, Instagram и YouTube. Наред с това, те имат възможност да изложат резултатите от своите научни изследвания пред по-широка аудитория на международно ниво поради свързаността на УНСС, катедрата и ИИСТТ с престижни научни институции и организации.

Изводи на ПК по изпълнение на Стандарт 8:

По 8.1.1. УНСС и катедра ИСТТ осигуряват публичност на всички релевантни на докторантското обучение дейности, както и на всички съпровождащи ги нормативни документи. Информацията относно различните аспекти на докторантурата и конкретно за разглежданата ДП се публикува на уеб-сайт на катедрата и на ВУ и е със свободен достъп за всички заинтересовани лица.

По 8.1.2. На сайта на УНСС детайлно са описани възможностите и изискванията за провеждане на мобилност. В помощ на всички заинтересовани, в т.ч. и докторанти, функционира специално създаден УЦМСП. ВУ предоставя възможност и за виртуална мобилност. УНСС има сключени договори за мобилност с университети от 33 страни.

По 8.1.3. ВУ и обучаващата катедра предоставят редица възможности за популяризиране на научните резултати на докторантите както в страната, така и в чужбина.

СТАНДАРТ 9 ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

9.1.1.

Катедра ИСТТ осъществява регулярен мониторинг на ДП. На базата на получената обратна връзка от докторантите, представителите на бизнеса и неправителствения сектор се организират периодични обсъждания и се правят предложения за подобрения в учебния процес и документацията на ДП, вкл. и за актуализиране на учебните програми. С промените в учебния план и в учебните програми ежегодно се актуализира и изпитната програма. ПК установи, че изпитната програма, по която кандидатстват докторантите, се актуализира почти всяка година. През 2019 г. са актуализирани учебните планове, квалификационните характеристики и учебните програми.

Всички промени в учебната програма, в резултат на проведения мониторинг, се публикуват своевременно на сайта на УНСС. Цялата учебна документация по ДП се съхранява в катедрата, както и на дигиталната платформа OneDrive, до която имат достъп единствено академичния състав на катедрата и обучаваните в нея докторанти чрез служебните си профили в домейна на УНСС.

9.1.2

Планирането и изпълнението на дейностите по оптимизиране на ДП се изпълнява съгласно правилата на ВУ. Те съответстват на установената от стандартите за управление на качеството нормативна база при създаване и актуализиране на учебната документация. Приетата система за управление на качеството, в частта си за учебната документация, е основополагаща при оптимизиране на учебния процес.

Индивидуалните планове на докторантите се съставят и контролират според разписаните в ПУД на УНСС правила и процедури. На база периодичните отчети на докторантите, освен препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата им, могат да се отправят препоръки и за актуализиране на учебните програми и учебния план на ДП.

Изводи на ПК по изпълнение на Стандарт 9:

По 9.1.1. ВУ има работещ механизъм за осъществяване на редовен мониторинг и своевременно актуализиране на ДП. Тези процеси се осъществяват с активното участие на

членове на академичния състав и докторанти, както и на други заинтересовани страни. През 2019 г. е извършена актуализация на учебната документация на ДП.

По 9.1.2. ВУ има успешно внедрена система за управление на качеството, която подпомага процесите по планиране и изпълнение на дейностите за повишаване ефективността на ДП посредством добре функциониращи процедури и практики. Те са предмет на регулярни актуализации съобразно динамиката на вътрешната и външната среда.

СТАНДАРТ 10 ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 10.1. Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

10.1.1.

Вътрешнонормативните документи и структури на УНСС подлежат на регулярна вътрешна проверка за съответствие, съгласно утвърдената система за управление на качеството. В края на всяка учебна година се провежда преглед от ръководството за функционирането на системата и възможностите за нейното усъвършенстване. Приоритетно се разглеждат специфичните за професионалните направления цели по качеството и тяхното реализиране. През периода 2016-2022 г. са проведени седем вътрешни одита от вътрешни одитори на висшето училище.

Външен одит се извършва минимум веднъж годишно от международната сертифицираща организация Intertek, която подпомага ресертифицирането на системата, съгласно установените правила и процедури. За разглеждания период са извършени шест външни одита, в т.ч. два ресертификационни. Съществува добрата практика в одитите да участват експерти от органа по акредитация на Великобритания (UKAS).

Докторските програми в УНСС регулярно преминават през процедури по следакредитационно наблюдение и контрол и външни одити от организации, признати на национално и международно ниво – НАОА и Intertek. Професионалните направления в УНСС подлежат на ежегоден одит и от дирекция „Наука“ към МОН относно научноизследователската дейност.

Докторската програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (интелектуална собственост в творческите индустрии)” в УНСС е получила програмна акредитация от НАОА през 2015 г. (Протокол № 29/09.12.2015 на ПКЧНУ на НАОА) с обща оценка 9.63 (девет цяло и шестдесет и три) и срок на валидност шест години. При предходната акредитация на ДП, Постоянната комисия по стопански науки и управление при НАОА дава една препоръка, която е изпълнена.

Изводи на ПК по изпълнение на Стандарт 10:

По 10.1.1. В УНСС се осъществяват ежегодни планирани дейности по самооценяване, както и ежегодни външни оценки от международната сертифицираща организация. Регулярно се провеждат и процедури по оценка на професионалните направления и докторските програми. Във ВУ и обучаващото звено са предприети мерки по изпълнение на направената при предходната акредитация на ДП препоръка.

СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ ИЗВЪН СФЕРАТА НА МАТЕРИАЛНОТО ПРОИЗВОДСТВО (ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ В ТВОРЧЕСКИТЕ ИНДУСТРИИ)“ ОТ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.8 „ИКОНОМИКА“ В УНИВЕРСИТЕТА ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1. Уникално за Източна Европа образование в областта на творческите индустрии и интелектуалната собственост.	1. Налице е небалансирана структура на преподавателския състав на катедрата
2. Ефективни контакти и сътрудничество със специализирани в областта на интелектуалната собственост национални и международни институции и организации	2. Не е реализирана докторантска мобилност
3. Висока научноизследователска и публикационна активност и цитируемост на преподавателите от обучаващата катедра.	3. Слабо участие на докторантите в научни форуми

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На основата на констатациите за резултатите от извършеното оценяване ПКСНУ предлага на Акредитационния съвет да даде акредитация на докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (интелектуална собственост в творческите индустрии“ от професионално направление 3.8 „Икономика“ в Университет за национално и световно стопанство.

V. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКИ

1. Да се увеличи броят на хабилитираните преподаватели с квалификация по докторската програма.

Срок: 2025 г.

2. Да се предприемат мерки за реализиране на докторантска мобилност.

Срок: постоянен

3. Да се повишат участията на докторантите в научни форуми.

Срок: постоянен

Председател на ПКСНУ:

(проф. д-р Галина Младенова)

ПРИЛОЖЕНИЯ:

Преподаватели на ОТД, осигуряващи обучението по ДП „Организация и управление извън сферата на материалното производство (интелектуална собственост в творческите индустрии)“ по години за периода 2016 – 2022

Показател	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Общ брой на преподавателите, осигуряващи обучението по ДП (хабилитирани + нехабилитирани с ОНС доктор)	7	11	15	11	13	11	11
1. Хабилитирани лица (бр.), вкл:	4	7	7	4	4	3	2
1.1. Професори (бр.)	2	4	4	4	4	2	1
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	28,6%	36,4%	26,7%	36,4%	30,8%	18,2%	9,1%
1.2. Доценти (бр.)	2	3	3	0	0	1	1
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	28,6%	27,3%	20%	0%	0%	9%	9,1%
2. Нехабилитирани (бр.), вкл:	3	4	8	7	9	8	9
2.1. Гл. асистенти, в т.ч. с ОНС „доктор”	3	2	2	1	1	3	3
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	42,9%	18,2%	13,3%	9,1%	7,7%	27,27%	27,27%
2.2. Асистент, в т.ч. с ОНС „доктор”	0	2	6	6	8	5	6
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	0%	18,2%	40%	54,5%	61,5%	45,45%	54,55%
2.3. Старши преподаватели							
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели							
2.4. Преподаватели							
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели							
Общ брой на преподавателите в първичното звено:	7	11	15	11	13	11	11

Публикации и цитирания на преподавателите на ОТД, осигуряващи обучението в ДП „Организация и управление извън сферата на материалното производство (интелектуална собственост в творческите индустрии)“ за периода 2016 – 2022

Показатели	Години							Общо
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
1. Брой преподаватели, осигуряващи обучението по ДП	7	11	15	11	13	11	11	
2. Публикации в страната – общо,	7	21	22	7	8	10	9	84

(средно на един преподавател)	1	1,9	1,46	0,64	0,61	0,9	0,72	
от тях: монографии	0	1	0	0	0	0	0	1
студии	0	1	1	0	0	0	1	3
статии	2	4	7	6	4	6	6	35
научни доклади	3	14	11	1	0	3	0	32
учебници и учебни помагала	2	1	3	0	4	1	2	13
3. Публикации в чужбина – общо,	2	5	8	3	7	7	9	41
(средно на един преподавател)	0,29	0,45	0,53	0,27	0,54	0,64	0,81	
от тях: монографии	0	0	0	1	1	0	0	2
студии	0	0	0	0	0	0	1	1
статии	0	3	5	1	1	4	2	16
научни доклади	2	2	3	1	5	3	6	22
4. Публикации в реферирани и индексирани научни издания	4	5	9	7	10	7	9	51
(средно на един преподавател)	0,57	0,45	0,6	0,64	0,77	0,64	0,81	
5. Публикации в научни издания с импакт фактор и импакт ранг	0	1	6	1	2	1	2	13
(средно на един преподавател)		0,09	0,40	0,09	0,15	0,09	0,18	
6. Цитирания в научни издания в страната и чужбина – общо	12	12	18	26	28	0	8	104
(средно на един преподавател)	1,71	1,09	1,2	2,36	2,15		0,73	
в т.ч. в издания с импакт фактор и импакт ранг (в SCOPUS и Web of Science)	0	0	4	2	4	2	2	14
(средно на един преподавател)			0,27	0,18	0,31	0,18	0,18	